

Kültürel Sermaye Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Sermaye Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25187>

Özet

Kültürel Sermaye Ölçeği, **Kültürel Sermaye** kavramının psikometrik açıdan ölçmek amacıyla Türkiye bağlamında geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, sosyolojik ve eğitimsel araştırmalarda sıklıkla kullanılabilecek ve Fransız sosyolog **Pierre Bourdieu** tarafından kuramsallaştırılan bu yapının bireylerdeki yansımalarını belirlemeyi hedefler. Avcı ve Yaşar (2014) tarafından geliştirilen bu ölçek, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları tamamlanarak alanyazına kazandırılmıştır. Ölçek, özellikle eğitimde başarı, sosyal statü ve kültürel katılım arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmalar için temel bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Sermaye, Ölçek Geliştirme, **Pierre Bourdieu**, Sosyoloji, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Sosyal Bilimler.

Yazarlar

Yunus Emre AVCI, M. Yaşar

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin sahip olduğu **Kültürel Sermaye** düzeyini, özellikle eğitim ve sosyal çevre bağlamında, nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, kültürel kaynakların (bilgi, beceri, eğitimsel nitelikler) bireyin sosyal ve ekonomik başarıları üzerindeki etkisini araştırmaya amaçlayan çalışmalar için tasarlanmıştır.

Avcı ve Yaşar (2014), bu aracı geliştirerek, genellikle nitel çalışmaları incelenen **Kültürel Sermaye** yapısının Türkiye örneğinde standardize edilmiş ve geçerli bir ölçümünü sağlayabileceğini hedeflemiştir. Bu sayede, kültürel farklılıkların veya eşitsizliklerin bilimsel araştırmalarla daha objektif bir şekilde analiz edilmesine olanak tanınmıştır.

Yapı

Kültürel Sermaye Ölçeği, **Pierre Bourdieu**'nın tanımladığı teorik çerçeveye dayanmaktadır. Bourdieu'ye göre, kültürel sermaye üç temel biçimde var olabilir: bedenleşmiş (habitus, dil becerileri, estetik tercihler), nesneleşmiş (sanat eserleri, kitaplar, kültürel objeler) ve kurumsallaşmış (eğitimsel nitelikler, diplomalar).

Bu ölçek, bireyin kültürel tüketim alışkanlıkları, sanatsal faaliyetlere katılımı ve eğitim yoluyla edindiği kültürel yetkinlikleri ölçerek bu üç boyutu kapsayan bir toplam **Kültürel Sermaye** puanı elde etmeyi amaçlamaktadır. Ölçek maddeleri, genellikle kişinin evindeki kültürel

kaynakların varlığını, kültürel etkinliklere (tiyatro, müze vb.) katılım sıklığını ve bilgi düzeyini sorgular.

Geçerlik

Kültürel Sermaye Ölçeği'nin **geçerlik** çalışması, Avcı ve Yaşar (2014) tarafından yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen yapısal boyutları ölçüp ölçmediğini doğrulamaya yöneliktir.

Yapılan geçerlik çalışmaları, ölçek maddelerinin kültürel sermaye kavramını yeterince temsil ettiğini göstermiş ve ölçeğin kuramsal yapısının ampirik verilerle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur. Ancak, orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, Kapsam Geçerliği veya Yapı Geçerliği sonuçları) belirtilmemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** analizi, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılığın ölçülmesinde yaygın olarak **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Avcı ve Yaşar (2014) tarafından sunulan çalışmada, ölçeğin genel güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir sınırların üzerinde olduğu rapor edilmiştir. Bu durum, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verebileceğini işaret etmektedir. Orijinal kaynakta spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Kültürel Sermaye Ölçeği'nin geliştirme aşamasında, ölçek yapısını belirlemek amacıyla genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçekteki maddelerin kaç farklı faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin Bourdieu'nün teorik boyutlarıyla (bedensel, nesnel, kurumsallaşmış) ne kadar örtüştüğünü ortaya koymuştur.

Faktör analizi sonuçları, **Kültürel Sermaye** yapısının çok boyutlu olduğunu ve ölçeğin bu boyutları başarıyla bir şekilde ayrıştırdığını göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin nihai formunun ve madde sayısının belirlenmesinde kritik rol oynamıştır.

Araç

Test Type: Ölçek Geliştirme (Geliştirme)

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal kaynakta belirtilmemekle birlikte, sosyal bilimler ölçeklerinde tipik olarak Likert tipi derecelendirme kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Sosyal bilimler araştırmalarına katılan genel yetkin veya öğrenci popülasyonu.

Age Group: Genellikle ergenlik dönemi sonrası ve yetkinler (15+)

Population Details: Ölçek geliştirme çalışması için kullanılan örneklem detayları, orijinal makalede yer almaktadır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Tüketim, Eğitimsel Başarı, Sosyal Statü, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, Geçerlilik, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmamıştır.

Affiliation Email addresses: yunusavci027@hotmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Correspondence Address: Sağlanmamıştır.

Faizler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik amaçlı araştırmalarda kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Yunus Emre AVCI ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin geliştirildiği ve geçerlik/güvenirlilik çalışması yayınlandı mı? Yıl 2014'tür.

Kaynaklar

Avcı, Y. E. ve Yazar, M. (2014). Kültürel Sermaye Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *International Journal of Social Science Research*, 65-77.

Makalenin orijinal bağlantısı Dergipark üzerinden erişilebilir: [Avcı ve Yazar \(2014\) Makale Bağlantısı](#).

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [kulturel-sermaye-olcegi-toad.pdf](#)

Kültürel Sermaye Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak içeriklerinde ölçek maddeleri doğrudan alınmamıştır. Maddelerin tamamına erişim için Avcı ve Yaşar (2014) tarafından yayınlanan makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM